

Για τον πατέρα...

του Αναξαγόρα Παφίτη

Μετά από τρία χρόνια σκληρής δουλειάς, χάραμα του φου, βούτημα του ήλιου, είχε γίνει επιτέλους και αυτός μάστρος. Ο μάστρο Γιώρκος μια μέρα, έτσι κοφτά και σκληρά όπως ήταν και ο χαρακτήρας του, του είπε: “Εν χρειάζεσαι τίποτε άλλο πόν, είσαι έτοιμος να δουλέψεις μόνος σου. “Εν Σάββατο σήμερα, μόλις σκολάσουμε, να φύγεις να πάεις στο χωρκό σου, να δεις την μάνα σου, τζιαι που Δευτέρας να αρκέψεις να γυρεύεις δουλειά αλλού. Μαζί μου ετέλειωσες, ό,τι ήταν να μάθεις, έμαδες το. Άλλη δουλειά για σένα, εν έχω γιέ μου.” Ο μάστρο Γιώρκος ήταν ο καλύτερος τεχνίτης και ο καλύτερος δάσκαλος, να μεν σκληρός και απότομος αλλά όποιος μάθαινε τέχνη κοντά του, ήταν περιζήτητος για δουλειά. Όλοι ζητούσαν να πάνε τοιράκια κοντά του. Ο νονός του, ο τατάς του, που ‘ταν φίλος του μάστρο Γιώρκου τον κανόνισε, να μαθητεύσει κοντά του, όπως και έκανε τα τελευταία τρία χρόνια. Έπρεπε λογικά να ‘ναι ικανοποιημένος που τέλειωσε την επίπονη μαθητεία του και πήρε τον τίτλο του “μάστρο Αντρέα.” Κάτι όμως μέσα του τον κράταγε και δεν τον άφηνε να χαρεί το επίτευγμά του αυτό. Βλέπεις άλλα είχε κατά νουν. Να πάει σχολείο, να σπουδάσει ήθελε. Ο δάσκαλος έλεγε ότι ήταν άριστος μαθητής, μέχρι την πέμπτη Δημοτικού που πήγε.

Αλλιώς όμως του τα ‘φέρει η μοίρα σκεφτόταν, ενώ περπατάγε για την Κυθρέα, το χωριό του.

Το σχολείο έπρεπε να το πληρώσεις. Ο πατέρας του, καλός άνθρωπος, εργατικός, τα λεφτά όμως που έβγαζε ελάχιστα, δεν έφταναν ούτε για το φαγητό των τεσσάρων παιδιών του. Μέχρι που πέθανε, το ‘φερε βαρέως που δεν τον έστειλε σχολείο. Δύσκολα χρόνια, πού να υπάρχει η πολυτέλεια της μόρφωσης του γιου του, έστω και αν ήταν άριστος. Η φτώχεια τελικά τον ανάγκασε με λύπη να τον βγάλει από το σχολείο και να τον πηγαίνει μαζί του για μεροκάματο στα χωράφια των πλουσίων του χωριού. Και δουλεύοντας να συνεισφέρει και αυτός το κάτιτις και να μην είναι βάρος στην οικογένειά του. Θα ‘ταν, δεν θα ‘ταν 15, όταν ο τατάς του, του ‘πε ότι θα τον κανονίσει να πάει στη χώρα να μάθει τέχνη, κοντά στον μάστρο Γιώρκο. Στη αρχή τον φόβισε το ότι θα ‘φευγε από την ασφάλεια της οικογένειάς του. Δεν άργησε όμως να δει ότι ήταν η μόνη διέξοδος που είχε, για να φύγει από αυτή τη σκλαβιά. Αυτό του ‘πε και ο πατέρας του “Να φύεις γιέ μου, που τούτη την κόλαση. Φύε, άνοιξε τα φτερά σου, τούτοι θέλουν μας, να ‘μαστε μια ζωή σκλάβοι μες τα χωράφια τους!”

Παρ’ όλα αυτά ποτέ δεν είδε το τόπο του σαν κόλαση, πάρα ένα ωραίο μέρος που θα γύριζε αποκαταστημένος να βρει μια καλή «κοπελούαν», να φτιάξει την οικογένειά του. Έτσι το σχεδίασε. Είχε βρει και το πιο ωραίο μέρος που θα το αγόραζε, για να φτιάξει το σπίτι του. Ήταν στο πιο ψηλό σημείο. Όλο το χωριό απλώνόταν μπροστά του από κει, μια απέραντη πρασινάδα, ένα απέραντο χαλί που το ύφαιναν οι πολλές ελιές και πορτοκαλιές. Μα αυτά ερχόντουσαν δεύτερα, πρώτα ήθελε να αγοράσει ένα ποδήλατο, να πηγαиноέρχεται στη χώρα. Θα ξε-

νοίκιαζε το δωμάτιο που νοίκιαζε τόσο καιρό που μαθήτευσε σαν πελεκάνος και το νοίκι θα το 'δινε δόση για το ποδήλατο. Τώρα, αν το είχε θαρχόταν με το ποδήλατο και όχι με τα πόδια σκέφτηκε, καθώς πλησίαζε το χωριό του και τη Δευτέρα συνεχίζοντας την ονειροπόλησή του, θα πήγαινε πάλι πίσω για ψάξιμο δουλειάς στη χώρα ...

“Έλα γιε μου, κάτσε να φάεις” και έβγαλε στα γρήγορα για να τον φιλέψει, λίγες ελιές, ένα κομμάτι χαλούμι, και του 'κοψε από τον κήπο τους μια ντομάτα που μύρισε ο τόπος από την μυρωδιά της. Ήταν πολύ πεινασμένος μετά από την τόση πορεία που έκανε νάρθει από τη χώρα και ήταν βάλσαμο η περιποίηση αυτή από τη μάνα του. “Φάε γιε μου τζε εν νεν, καλά τα πράματα. Τζιαί απ' ό,τι άκουσα που τον δάσκαλο να λαλεί, άρκεψεν ο πόλεμος. Οι Ιταλοί αρκέψαν τον πόλεμο με την Ελλάδα, ο Θεός να μας σιέπει, γιέ μου”.

Από κείνη την μέρα όλα πήγαν πίσω, οι δουλειές, τα όνειρα, τα πάντα.

Όλα τα σκόρπισε ο φόβος του πολέμου. Τη φτώχεια, διαδέχτηκε η δυστυχία.

Έψαξε επειγόντως για δουλειά αλλά ο πόλεμος που άρχισε για τα καλά δεν άφησε τίποτα όρδιο. Πήγε σ' όλους τους εργολάβους και μαστόρους της χώρας ρωτώντας για δουλειά .

Αφού είδε ότι δεν έχει τίποτα σχετικό με την πελεκανιτζή, ρωτούσε για οποιαδήποτε δουλειά. Δυστυχώς μόνο αρνητικές απαντήσεις πήρε. Απελπίστηκε. Ξενοίκιασε το φτωχικό δωμάτιο, πήρε την τσάντα με τα εργαλεία της δουλειάς, που αγόρασε με χίλιες στερήσεις και ξεκίνησε για την επιστροφή στο χωριό του. Πριν όμως στάθηκε για κάμποση ώρα, όπως έκανε πολλές φορές το τελευταίο καιρό, έξω από το μαγαζί με τα ποδήλατα. Είχαν φέρει ένα καινούριο Εγγλέζικο ποδήλατο και το χάζεψε με τις ώρες.

Το ερωτεύτηκε! Ήθελε πολύ να το κάνει δικό του! Αν εύρισκε δουλειά πρώτα. Με το πρώτα ριάλια που θα παίρνε και κάτι λίγα που είχε φυλάξει από τα μεροκάματα που 'κανε στον μάστρε Γιώρκο, σχεδίαζε να δίνε την προκαταβολή και να το αγοράσει. Τώρα όμως το μόνο που μπορούσε να κάνει ήταν να το χαζεύει πικραμένος.

Έσκυψε το κεφάλι και τράβηξε για το χωριό του. Εκεί σκέφτηκε δεν θα πέδαινε της πείνας κλεισμένος στους τέσσερις τοίχους του παγωμένου νοικιασμένου δωματίου. Εκεί ένα κομμάτι ψωμί θα το βρísκε. Δόξα τω Θεώ το χωριό του ήταν πλούσιο, έβγαζε από όλα τα καλά. Το νερό του κεφαλόβρυσου το 'κανε να 'ναι ένας παράδεισος.

~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~

Είχε βρέξει πολύ το προηγούμενο βράδυ και η σημερινή μέρα ήταν μουντή και συννεφιασμένη.

Ο σκοτεινός ουρανός από ώρα έδειχνε να 'ναι έτοιμος για καινούρια καταιγίδα.

Ο πόλεμος όπως και ο καιρός συνέχιζε να μαινεται πιο σφοδρός και μαζί του σκέπασε με μαυρίλα τα πάντα ακόμα και την καθαρή ψυχή του.

Πρώτη φορά ένοιωθε να πνίγεται. Στο δωμάτιο της χώρας μερικές φορές τα βράδια που ήταν μόνος του, ένιωσε αυτό το πνίξιμο, μα η δύναμη της νιότης του δεν τον άφησε να πέσει...

Η φόρα των νιάτων του δεκαοχτάρη, πολλές φορές είναι πιο δυνατή και από καταιγίδα, έτσι και αυτός μπήκε στο σπίτι, στάθηκε μπροστά στο πατέρα και τη μάνα.

"Θα πάω στον πόλεμο πατέρα, να πολεμήσω τους φασίστες που δέλουν να μας κάμουν τη ζωή μας ακόμα χειρότερη... Δεν αντέχω άλλο να θκιακονώ για ένα πιάτο φαΐ μάνα. Ίσως αλλάξω λίον την κατάσταση που με πνίγει κάθε μέρα πιο πολλά. Θα τους πολεμήσω..." είπε και βγήκε έξω στη αυλή από σεβασμό, να μην του πούνε κάτι οι γονιοί του και τους αντιμιλήσει. Πήγε η μάνα να πει κάτι, μα ο πατέρας την κράτησε λέγοντας της : "Άστον να βρει το δρόμο του, ό,τι τον φωτίσει ο Θεός ας κάμει."

Την άλλη μέρα ξύπνησε και πήγε με τον παιδικό του φίλο, τον Σάββα, να γραφτούν εθελοντές στον Εγγλέζικό στρατό ενάντια στον Γερμανό. Τις επόμενες μέρες μάταια περίμενε μια θετική απάντηση αν θα τον πάρουν εθελοντή. Τον φίλο του τον Σάββα που γράφτηκαν μαζί τον κάλεσαν όπως και τόσοους άλλους. Πήγε και ρώτησε πολλές φορές τον Εγγλέζο υπεύθυνο, γιατί δεν τον φωνάζουν και αυτόν.

Η μόνη ψυχρή απάντηση που έπαιρνε κάθε φορά, ήταν ότι η αίτηση του εξετάζεται.

Μετά από πολλά χρόνια, έμαθε ότι κόπηκε λόγω πολιτικών πεποιθήσεων.

Έτσι έμεινε μόνος στο χωριό προσπαθώντας να επιβιώσει ψάχνοντας με τον πατέρα του για κανένα μεροκάματο.

Οι επόμενοι μήνες απελπιστικοί.

“Αν είχα το ποδήλατο θα έπιανα και τη δουλειά” μονολογούσε .

“Τι έχεις γιε μου;”

“Τίποτα μάνα” και έκανε να βγει έξω στη αυλή. “Έλα πε μου να χαρείς, εν μπορώ να σε βλέπω να στεναχωριέσαι άλλο”

“Τι να σου πω ρε μάνα; Ότι θα βρίσκα δουλειά αν είχα ποδήλατο; Οι Εγγλέζοι θέλουν κόσμο να δουλέψει κοντά τους, εν να κάμουν σιλό που εν η δουλειά μου. Είπαν μου να πάω αλλά πως εν να πηαίνω τζιαι να ρκούμαι; Εν μακριά να πηαίνω παρπατητός” είπε και προχώρησε να βγει έξω

“Στάδου γιε μου μεν φύεις περίμενε λλίον, έρκουμαι”

Δεν άργησε. Γύρισε πίσω κρατώντας ένα μικρό πουντζί. “Πιάστο γιε μου, εν κάτι ριάλια που φυλάξαμε για ώρα ανάγκης με τον τζύρη σου τζε πήαινε να γοράσεις το ποδήλατο!”...

~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~

Έπασε το κατήφορο της Παλουρκώτισσας, με προορισμό το χωριό του . Είχε βάλει και το καλό του πανταλόνι και το άσπρο του πουκάμισο και έμοιαζε με κάτι αριστοκράτες Εγγλέζους, που έκαναν βόλτα στη Λευκωσία. Έβαλε και λάδι στα πυκνά, μαύρα του μαλλιά και έμοιαζε όπως ήταν καβάλα στο ολοκαίνουργιό του ποδήλατο που είχε μόλις αγοράσει, με τον πρωταγωνιστή του έργου που είχε δει στο σινεμά...!

~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~

Ξύπνησε χαρούμενος, στο κενό δωμάτιο του. Ξύπνησε διασχίζοντας με το ποδήλατο τις μυρωδιές της άνοιξης και όχι ως συνήθως από τους πόνους του γέρικου κορμιού του. Ένοιωθε όμορφα από τα συναισθήματα που του προκάλεσε το όνειρο αυτό. Επανήλθε γρήγορα όμως καθώς διαπίστωσε ότι δυσκολεύεται να σηκωθεί από το κρεβάτι και ότι όλο αυτό ήταν ένα ωραίο όνειρο.

Κοίταξε έξω από το παράθυρο. Αυτό που είδε δεν έμοιαζε καθόλου με το τοπίο που έβλεπε καθώς ποδηλατούσε. Αυτό ήταν μουντό και μαύρο και όχι χαρούμενο και ανοιξιάτικο, όπως αυτό που είδε στο όνειρό του.

Μελαγχόλησε...

Εδώ και δέκα χρόνια που έχασε τη σύντροφό του, έμενε μόνος του στο προσφυγικό συνοικισμό. Τα παιδιά του του είπαν να του πάρουν κοπέλα να τον φροντίζει μ' αυτός δεν ήθελε.

Τα κανόνιζε όλα μόνος του, ακόμα έστεκε όπως έλεγε.

“Πον να πέσω κάτω, θωρούμεν” τους έλεγε χαμογελώντας.

Τα παιδιά του ήταν βολεμένα με καλές δουλειές. Τα σπούδασε και τα δύο και ήταν ικανοποιημένος γι' αυτό. Του έκαναν και πέντε εγγόνια.

Πάντα τους δικαιολογούσε που δεν ερχόντουσαν και πολύ να τον δουν.

“Τι νάρτουν να κάμουν δαμαί; Να δουν τον γέρο τον κατάνιζοιτο; Έχουν τόσα άλλα ωραία πράγματα να κάμουν,” μονολογούσε.

Μα τώρα είχε απόλυτη ανάγκη να τους δει, ένιωθε να πνίγεται .

Με κόπο έφερε το ταλαιπωρημένο του κορμί δίπλα στο τηλέφωνο.

“Γιε μου πάρε και τον αρφό σου και ελάτε, θέλω σας” είπε στον μεγάλο του γιό.

Πρέπει να΄ταν πολύ πειστικός γιατί σε λίγη ώρα και τα δυο του παιδιά ήταν κοντά του.

“Ήρθαμε πατέρα, τι συμβαίνει;”

“Είδα ένα ωραίο όνειρο εψές. Είδα ότι επήαινα στο χωριό με το ποδήλατο μου!

Ήμουν νέος τζιαι δυνατός, Είχα ενόμιζα ούλον τον κόσμο μεσ' τα σιέρκα μου, μα δυστυχώς εκόπηκε το όρομα στη μέση τζιαι εν επρόλαβα να φτάσω έσσω μου.”

“Το ποδήλατο; Μα ποιο ποδήλατο, αυτό που μας έβαζες πάνω και μας έπαιρνες περίπατο;” είπαν και τα δυο παιδιά του ταυτόχρονα και τον διέκοψαν.

“Εγώ θυμούμαι που με έβαζες στο σκελετό μπροστά σου και πήγαινα μαζί σου, για βοηθός σου. Έκαμνα πολλή χαρά που σε βοήθαγα και ήθελα και γω να γίνω πελεκάνος.”

“Εγώ θυμούμαι που με πήγαινες στο Σαράιο, στην πλατεία και μου γόραζες παγωτό” είπε ο μικρότερος.

“Εγώ θυμούμαι που μας έπαιρνες να κόψουμε ματσικόριδα και λαλέδες για να τα προσφέρεις στη μάνα μας”.

“Εγώ που μας πήγαινες να φέρουμε το Χριστουγεννιάτικο δένδρο που τα λακκοβούναρα, εγώ καδισμένος στο σκελετό” “και γω πίσω στη σκάλα” συμπλήρωσε ο μεγαλύτερος.

“Ναι, τζείνο το ποδήλατο... Τζείνο που μου δύμισε το χωρκό μου, τον τόπο μου. Τζείνο που μου δύμισε τη νιότη μου, την μάνα σας ... Να χαρείτε ό,τι αγαπάτε, ξέρω το ότι εν δύσκολο αλλά σας το ζητώ σαν τελευταία χάρη. Να με πάρετε έστω και σηκωτό να δω το χωρκό μου για τελευταία φοράν. Να δω τα δενδρά τζιαι τα νερά και να μου φακκίσει τζείνος ο αέρας του χωρκού μες στα μούτρα μου τζιαι ας πεθάνω. Να μου κτυπήσει τζείνος ο αέρας που ένιωσα στο ψεσινό μου όνειρο όπως επήαινα με το ποδήλατό μου πίσω στο χωρκό... να ζήσω να αναστηθώ, ας εν τζιαι λλίον”.

Τον αγκάλιασαν σφικτά με κλάματα και του υποσχέθηκαν ότι θα τον πάρουν στο χωρό, τούτες τις μέρες...

Ήταν μια μέρα ανοιξιιάτικη, σαν τζείνες, που έδλε να 'ναι όλη του η ζωή!

Ήταν η μέρα που θα πήγαινε με τα παιδιά του στο χωριό του!

Το ίδιο αυτό πρωινό, τον βρήκαν τα παιδιά του στη αυλή, καθιστό στη καρέκλα να κοιτάει προς τα έξω.

Φόραγε το καλό του παντελόνη και το άσπρο του πουκάμισο και είχε βάλει λάδι, στα άσπρα του πυκνά μαλλιά. Είχε μια γαλήνια όψη το πεδαμένο πρόσωπο του.

Ξεψύχησε περιμένοντας, να 'ρθουν να τον πάρουν στο χωριό του...

Δεν ξέρω αν έφυγε χαρούμενος, εύχομαι πάντως να τον πήρε μαζί του, τζείνος ο αέρας του χωρκού του, στο τελευταίο του ταξίδι με το ποδήλατο ...

Εμείς δεν είμαστε πρόσφυγες

Εμείς δεν είμαστε πρόσφυγες.
Εμείς απλά μετακομίσαμε,
από την Κερύνεια,
την Αμμόχωστο,
τη Λάπηθο, το Ξερό, τον Καραβά.

Κάτι πουλιά κοιτούσαμε
που πέφταν απ' τον ουρανό
απάνω στα χωράφια μας,
απάνω στον λεμονόδεντρων την πυκνή τη
φυλλωσιά,
απάνω στους αυστηρά σιδερωμένους
γαλάζιους γιακάδες μας.

Νιώσαμε ξαφνικά μια δυσφορία
κι είπαμε να έρθουμε εδώ.

Εμείς δεν είμαστε πρόσφυγες.
Όχλος σιωπής είμαστε.
Γυμνός και κακομάζαλος.

Ελένη Σιούφτα